

داروها

چهل سال قبل

دکتر مجتبی سرکندی

سال قبل) تهیه گردیده است. در تمام این موارد، بخش یادداشت مربوط به مطالبی است که اینجانب در مورد هر دارو نگاشته‌ام.

داروها پا به عرصه وجود می‌گذارند، مدتی در عرصه درمان نقش بازی می‌کنند. گاهی اوقات برای همیشه این صحنه را ترک می‌نمایند. برخی مواقع، برای مدتی در محاق فرو می‌روند، سپس سر بر می‌آورند و تعداد اندکی اما انگار بازیگران دائمی این صحنه هستند، بازیگرانی جاوید مانند آسپیرین. نگاهی به تبلیغات مجلات پزشکی سال‌های قبل بیانگر نحوه و نگرش درمانی در آن زمان، بودن یا نبودن داروها در عرصه کنونی، این که چرا برخی داروها باقی مانده و تعداد دیگری از این صحنه حذف شده‌اند، می‌باشد. مقاله کنونی دربرگرفته تنها ۱۰ دارو از یک مجموعه ۱۵۰ دارویی می‌باشد که بر اساس مجلات و نشریات پزشکی، دارویی و جراحی متعلق به سال‌های ۴۳ - ۱۳۴۰ (۴۶ - ۴۳

□ آنتی‌بیوتیک

■ لدرکین (Lederkyn)

شکل دارویی: قرص

ترکیب: سولفامتوکسی پیریدازین

موارد مصرف: عفونت‌های ادراری، عفونت‌های دستگاه تنفسی فوقانی، دیسانتری باسیلی، عفونت‌های بافت نرم ناشی از میکروب‌های حساس، میکروب‌های گرم منفی و کوکسی‌های گرم مثبت. مقدار مصرف: روز اول دو قرص، روزهای بعد

۴ - آنتی بیوتیک قوی و در عین حال ملایم!
یادداشت: دمکلوسیکلین یک مشتق تتراسیکلین است. این دارو بسیار آهسته دفع می شود و غلظت خونی آن برای مدت طولانی باقی می ماند. مکانیسم اثر دارو اتصال به زیر واحد S 30 ریبوزوم و جلوگیری از سنتز پروتئین می باشد.
 دمکلوسیکلین به منظور درمان هیپوناترمی مزمن وابسته به سندرم ترشح نامناسب هورمون آنتی دیورتیک به کار می رود. درمان با مقدار ۱۲۰۰ - ۹۰۰ میلی گرم دارو در دوزهای منقسم شروع می شود و سپس با ۹۰۰ - ۶۰۰ میلی گرم در روز ادامه می یابد.

LEDERMYCIN
 DEMETHYLCHLORTETRACYCLINE LEDERLE
 حداکثر موافقت آنتی بیوتیکی را تأمین میکند

بزرگترین شرکت داروسازی در جهان... داروی آنتی بیوتیک... داروی ضد عفونی کننده...
 شرکت های فعال در جهان... داروی آنتی بیوتیک... داروی ضد عفونی کننده...
 برای آنتی بیوتیک... داروی آنتی بیوتیک... داروی ضد عفونی کننده...
 این دارو... داروی آنتی بیوتیک... داروی ضد عفونی کننده...
 برای آنتی بیوتیک... داروی آنتی بیوتیک... داروی ضد عفونی کننده...

LEDERLE LABORATORIES - CYANAMID INTERNATIONAL
 ۶۱۸۸۱ - ۶۱۸۸۲

تصویر ۲ - تبلیغ داروی لدرماسین

طولانی با خواص شبیه به سولفامتوکسازول می باشد. جذب این دارو سریع و دفع آن از ادرار به آهستگی صورت می پذیرد. بخشی از آن به صورت متابولیت آن - استیل دفع می شود. این دارو در درمان پمفیگوئید و درماتیت هرپتی فرم به کار می رود. در حال حاضر، این دارو در دامپزشکی استفاده می شود.

■ **لدرماسین (Ledermycin)**

- شکل دارویی:** کپسول، شربت، قطره، پماد
ترکیب: دمکلوسیکلین (دمتیل کلر تتراسیکلین)
موارد مصرف:
 بزرگسالان - ۶ تا ۱۲ میلی گرم به ازای هر کیلوگرم از وزن بدن در دو یا چهار دوز مساوی.
 اطفال - روزی ۴ بار، هر بار ۱۵۰ میلی گرم.
 بسته بندی: کپسول ۱۵۰ میلی گرمی - در بسته های ۱۶ یا ۱۰۰ عددی
 کپسول ۷۵ میلی گرمی - در بسته های ۲۴ عددی
 شربت - ۷۵ میلی گرمی در هر ۵ میلی لیتر، ۶۰ میلی لیتر
 قطره - ۶۰ میلی گرم به ازای هر میلی لیتری پماد - ۵/۵ درصد، ۱۵ گرمی
کارخانه سازنده: لابراتورهای لدرلی
شرکت واردکننده: کی بی سی
نکات مورد اشاره در تبلیغ (تصویر ۲):
 ۱ - میزان فعالیت ضد میکروبی وسیع، ثابت و مداوم
 ۲ - بدون عوارض جانبی!
 ۳ - دارای طعم مطبوع

□ ضد درد و ضد اسپاسم ■ آلفگان (Algaphan)

شکل دارویی: درآژه، آمپول
ترکیب: درآژه - دکستروپروپوکسی فن ۲۵ میلی گرم
آمینو فنazon ۳۰۰ میلی گرم
آمپول - دکسترو پروپوکسی فن ۷۵ میلی گرم
موارد مصرف: پس از جراحی های بزرگ و کوچک، شکستگی استخوان، دررفتگی مفاصل، سنگ های مجاری صفراوی، سیاتیک، دردهای مفصلی، میالژی، کولیک هیپاتیک و نفروتیک به عنوان مسکن، ضد اسپاسم و ضد تب به کار می رود.
مقدار مصرف: درآژه - روزی سه بار، هر بار یک

تا دو درآژه (حداکثر ۸ درآژه در روز).

آمپول - روزی ۲ - ۱ بار، در صورت لزوم هر ۶ ساعت یک بار (حداکثر ۴ آمپول در روز).
مقدار منع مصرف: آنمی همولیتیک، کودکان با سن کم تر از ۶ سال.

تداخل دارویی: داروهای عصبی - روانی، داروهای ضد انعقاد

بسته بندی: نامشخص

کارخانه سازنده: بهرینگر - مانهایم

وارد کننده: شرکت نسبی دکتر سید عبدالله رضاعی و برادران

نکات مورد اشاره در تبلیغ (تصویر ۳):

۱ - دارای قدرت آنالژزیک قوی و مطمئن می باشد.

۲ - کوشش های فراوان برای ایجاد تحمل با شکست روبرو شده است (به دارو تحمل ایجاد نمی شود).

۳ - عوارض زیان آور قلبی ندارد.

۴ - به عنوان آنتی اسپاسمودیک در مامایی مصرف می گردد.

یادداشت: در حال حاضر دارویی به نام آلفگان (Algaphan) به صورت ترکیبی از دکستروپروپوکسی فن و پاراستامول وجود دارد. وجود دکستروپروپوکسی فن باعث می شود تا دارو مورد سوء استفاده (Abuse) قرار گیرد.

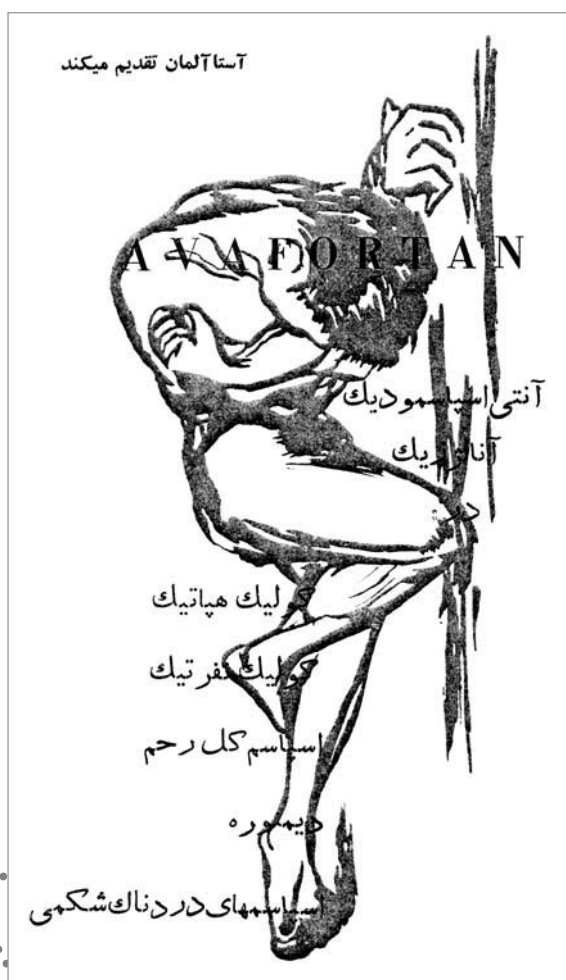
آمینوفنازون یک مشتق پیرازولون و داروی ضد التهاب غیر استروئیدی می باشد این ماده منجر به تشکیل دی متیل نیتروز آمین می گردد. بنابراین، بسیاری از محققان بر آن هستند که این دارو سرطان زا می باشد.

The image shows a box of Algaphan (Alphagan) with the following text:

mannheim boehringer
C. F. Boehringer & Soehne GmbH . Mannheim . Allemagne
Algaphan
اسپاسموآنالژزیک
۱. مطالعه اثر آنالژزیک
در پروکسی فن (داده نموده آلفگان)، دارای قدرت آنالژزیک نمی باشد و در آزارهای مزمن و حاد ناشی از آن می تواند باعث بستن و برنده است. عوارض زیان آور قلبی ندارد.
۲. مطالعه اثر آنتی اسپاسمودیک
W. H. Thiele . Med . Welt
NO . 35 . 1765
در این آرزوی آن می باشد که در حالی که در مصرف باشد آلفگان بر مگر نامیدن تمام مشخ مجتبی سرکندی است.
ALGAPHAN
آمپول قرص
اندیکاسیون: درد طبیعت زان، و ممالن، اورولوژی، جراحی (پس از جراحی های بزرگ)، دکورچک، شکستگی های استخوان، درد خنکی مفاصل، طب دلفی (تیکه های تیکه، سنگ های مجاری صفراوی، تیکه های تیکه، سیاتیک، دردهای مفصلی و دردهای میالژی، نورالژی)، دور روزانه:
نمونه های آزمایشی: شرکت نسبی دکتر سید عبدالله رضاعی و برادران - تهران - خیابان شهید بهشتی - پلاک ۱۱ - تلفن ۶۱۱-۲۱-۶۱۱

تصویر ۳ - تبلیغ داروی آلفگان

در بسیاری از کشورها ممنوع گردیده است. کامیوفین (Camylofin) به عنوان ضداسپاسم به کار می‌رود. علائم مصرف بیش از حد آن شبیه به مسمومیت با اویپویدها می‌باشد.

تصویر ۴ - تبلیغ داروی آوافورتان

■ آوافورتان (Avafortan)

شکل دارویی: قرص، آمپول، شیاف
ترکیب دارویی: قرص - کامیوفین ۶۰ میلی‌گرم
و دیپرون ۲۱۰ میلی‌گرم
آمپول - کامیوفین ۲۴ میلی‌گرم و دیپرون ۲۴۰ میلی‌گرم

شیاف - کامیوفین ۴۰ میلی‌گرم و دیپرون ۵۰۰ میلی‌گرم
موارد مصرف: اسپاسم دستگاه گوارش، اسپاسم کل رحم، میگرن، کولیک صفراوی، کولیک نفروتیک، دردهای پس از اعمال جراحی
مقدار مصرف: هنگام اسپاسم یک آمپول به صورت داخل وریدی یا عضلانی تزریق می‌گردد. از قرص و شیاف می‌توان به عنوان درمان کمکی استفاده کرد.
موارد منع مصرف: سه ماه اول بارداری.

بسته‌بندی: نامشخص

کارخانه تولیدکننده: آستا

واردکننده: نامشخص

نکات مورد اشاره در تبلیغ (تصویر ۴):

موردی وجود ندارد.

یادداشت: دیپرون که به آن «آسپیرین مکزیکی» هم می‌گفتند با نام‌های

نورآمیدازوفنوم (Noramidazophenum)

نیز خوانده می‌شود. مصرف این دارو با

خطر آگرانولوسیتوز و حملات حاد پورفیری

در بیماران مبتلا به پورفیری همراه است.

مصرف این دارو به خاطر عوارض جانبی جدی

□ داروهای مورد استفاده در سیستم

گوارش و کبد

■ فستال (Festal)

شکل دارویی: درآژه

ترکیب: لپیز ۱۰ واحد

آمیلاز ۱۰ واحد

پروتئاز ۱۰ واحد

همی سلولاز ۵۰ میلی گرم

مواد صفراوی ۲۵ میلی گرم

موارد مصرف: عدم کفایت لوزالمعده، پانکراتیت

مزمن، گاستریت و التهاب مزمن اثنی عشر، آتريت و نفخ.

مقدار مصرف: ۳ بار، هر بار ۲-۱ درآژه به هنگام

یا بلافاصله بعد از غذا

احتیاط: از جویدن دارو خودداری گردد.

بسته بندی: ۲۰ درآژه در هر شیشه

کارخانه سازنده: هوخست

وارد کننده: شرکت سهامی ایران هوخست

نکات مورد اشاره در تبلیغ (تصویر ۵): موردی

وجود ندارد.

یادداشت: موردی وجود ندارد.

تصویر ۵ - تبلیغ داروی فستال

■ کلی پین (Cholipin)

شکل دارویی: درآژه

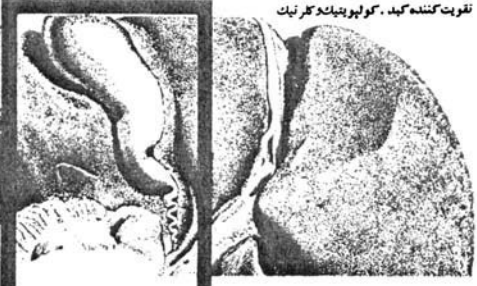
ترکیب: ۱- فنیل پنتان - ۱ - اول ۱۰۰ میلی گرم
دی متیل ان - اکتیل - (بتا - بنزیلیک اسید اتیل استر)
- آمونیوم بروماید ۱۰ میلی گرم
موارد مصرف: ورم مجاری و کیسه صفرا، سنگ
صفرا، تقویت کبد، اختلال‌های گوارشی
مقدار مصرف: روزی سه بار، هر بار ۲ - ۱ قرص
قبل از غذا

بسته بندی: ۲۰ درآژه در هر شیشه
کارخانه سازنده: تولیدارو تحت لیسانس بهرینگر
اینگلهایم
نکات مورد اشاره در تبلیغ (تصویر ۶): دارو
باعث تقویت عمل صفرا سازی می شود.
یادداشت: نام ژنریک داروی ۱ - فنیل پنتان - ۱ -
اول، فنی پنتول (Fenipentol) می باشد.

برای مطالعه اختلالات فونکسیونل داور گاریک
سهیم ستراوی - کیدی

CHOLIPIN

تقویت کننده کبد، کولیپینات کفر نیک

کلی پین باعث تقویت عمل صفرا سازی شده
اسهال مجاری ستراوی را برطرف می نماید
و در تهیه جریان صفرا افزایش می دهد.

ترکیب دارو
هر درآژه کلی پین دارای ترکیب زیر است:

1-phenyl-1-hydroxy-n-pentane	100 mg
Benzilic acid-β-dimethyl-n-octyl- ammonium-ethyl ester bromide	10 mg

پیشه بندی:
بصورت درآزه، دوششده های ۲۰ عددی

C.H. Boehringer Sohn - Ingelheim am Rhein
تهیه کننده انحصاری در ایران: شرکت سهامی تولید دارو - تهران
تلفن: ۲۸۱۹۹ - ۲۸۱۹۷

75421700

تصویر ۶ - تبلیغ داروی کلی پین

□ داروی مورد استفاده در سیستم قلبی - عروقی

■ سیمپتول (Symptol)

شکل دارویی: آمپول، قطره

ترکیب: ۱ - (۴ - هیدروکسی فنیل) - ۲ - متیل آمینواتانول تارترات

موارد مصرف: هیپوتانسیون، تقویت سیستم گردش خون پس از انفارکتوس حاد، زایمان و اعمال جراحی، درمان نارسایی قلب توام و یا در فاصله درمان با دیژیتال، آریتمی‌های قلبی، آنژین

صدری

مقدار مصرف: آمپول - بزرگسالان، ۲ - ۱ آمپول به صورت زیر جلدی، داخل عضلانی یا وریدی و اطفال، ۰/۵ - ۰/۱ میلی لیتر

قطره: بزرگسالان، روزی ۵ - ۳ بار هر بار ۳۰ قطره

بسته بندی: قطره خوراکی ۱۰ درصد، ۱۰ میلی لیتر

آمپول ۶۰ میلی گرم در یک میلی لیتر، ۶ عدد در یک جعبه

کارخانه سازنده: تولیدارو تحت لیسانس بهرینگر - اینگلهایم

نکات مورد اشاره در تبلیغ (تصویر ۷):

۱ - دارو برای ایجاد مجدد هماهنگی و مرتب کار کردن قلب استفاده می شود.

۲ - سیمپتول باعث تقویت جریان خون محیطی می گردد.

یادداشت: بهرینگر - اینگلهایم مدتی

بعد داروی سیمپاتول (Sympatol) یا اوگزدین

تارترات (Oxedrine tartrate) را جایگزین این دارو ساخت. سیمپاتول یک سمپاتومیمتیک می باشد که به صورت تارترات در افراد مبتلا به هیپوتانسیون با دوز ۱۵۰ - ۱۰۰ میلی گرم سه بار در روز به صورت خوراکی مصرف می شود. این دارو در اشکال تزریقی (زیر جلدی، داخل عضلانی و وریدی) نیز عرضه می گردد.

اوگزدین در قطره های چشمی با غلظت ۰/۵ درصد به عنوان داروی ضداحتقان چشمی به کار می رود.

تصویر ۷ - تبلیغ داروی سیمپتول

رفتاری یا تحریک شده به کار می‌رود.
مقدار مصرف آن ۲۰۰ - ۱۰۰ میلی‌گرم، ۴ بار
در روز است.

پپرازین به خاطر تولید آن - منونیتروزو پپرازین،
یک ماده بالقوه سرطان‌زا، از بازار دارویی برخی
کشورهای اروپایی جمع‌آوری شده است. با این حال،
خطر ایجاد سرطان برای انسان از این ترکیب مورد
بحث است. از طرف دیگر، وجود پپرازین منجر به
اسهال، شکم درد و نورتوکسیسیتی شدید می‌گردد.

□ سیستم اعصاب

■ کی اتال (Quiétal)

شکل دارویی: قرص

ترکیب: متوپرومازین ۳ میلی‌گرم

آمینوپرومازین ۶ میلی‌گرم

کدیین ۲/۵ میلی‌گرم

فنوباربیتال ۵ میلی‌گرم

پپرازین برم هیدرات ۱۵۰ میلی‌گرم

مورد مصرف: مسکن، آرام‌بخش، برطرف‌کننده
اسپاسم، کاهش‌دهنده اضطراب، کاهش بیقراری،
تنظیم خواب، معالجه دیستونی و متعادل‌کننده
دستگاه اعصاب سمپاتیک

مقدار مصرف: سه بار در روز، روزی ۲-۱ قرص

بسته بندی: ۲۰ قرص در هر شیشه

کارخانه سازنده: اسپسیا

وارد کننده: شرکت سهامی نور

نکات مورد اشاره در تبلیغ (تصویر ۸):

۱ - متوپرومازین دارای خاصیت تسکینی
و آنتی‌اسپاسمودیک می‌باشد.

۲ - آمینوپرومازین اثر ضداسپاسمی قوی
دارد.

۳ - کدیین در این دارو به خاطر اثر
آرام‌بخشی اضافه شده است.

۴ - پپرازین برم هیدرات اثر ضداسپاسمی
دارد اما فاقد اثر سمی برمها (برومیسیم)
می‌باشد.

یادداشت: پرومازین یک فنوتیازین با
خواص مشابه کلروپرومازین است که دارای
اثر آنتی‌سایکوتیک ضعیف می‌باشد و معمولاً
به‌صورت کوتاه مدت در افراد دارای اختلال‌های

Specia کی اتال QUIÉTAL

از داروهای مختلف عصبی که مسکن و آرام بخش و بر طرف کننده اسپاسم اند ترکیب گردیده و بصورت قرص در شیشه های ۲۰ عددی با فرمول زیر :

METHOPROMAZINE	3 mg	دارای خاصیت تسکین عصبی بوده و در ضمن آنتی اسپاسمودیک میباشد
AMINOPROMAZINE	6 mg	دارای اثر اسپاسمولیتیک بسیار قوی است
CODÉINE	2/5 mg	بواسطه اثر آرام بخش آن در این فرمول وارد گردیده
PHÉNOBARBITAL	5 mg	دارای اثر کلی بار بی توریک ها است
BROMHYDRATE DE PIPERAZINE	150 mg	شبه برمورها اثر آنتی اسپاسمودیک دارد ولی فاقد اثر سمی آنها (برومیسیم) میباشد

اضطراب را از ریسان میسرود
تحرکات را آرام می‌بخشد
خواب را منظم می‌کند

معالج دیستونی و عدم تعادل دستگاه اعصاب نباتی
نماینده گی اسپسیا در ایران
شرکت سهامی نور - خیابان سعدی کوچه بانک تجارت خارجی ایران شماره ۶۱۰
تلفن ۳۶۶۴۲ - ۳۴۴۴۳

تصویر ۸ - تبلیغ دارویی کی اتال

کرد که منجر به تولید دیانابول یا در اصطلاح ورزشکاران دی بول (Dbol) شد. میزان مصرف اولیه این دارو ۱۰ میلی گرم در روز تعیین گردید و زیگلر برای ورزشکاران روزانه ۱۰ - ۵ میلی گرم از این دارو تجویز می کرد. بدن سازان که اثر دیانابول را مشاهده کردند، از آن در بدن سازی استفاده نمودند اما هیچ گاه به دوز معمول آن قناعت نکردند و این دارو را با دوز ۲۰۰ - ۱۰۰ میلی گرم در روز هم به کار بردند.

□ داروی هورمونی

■ دیانابول (Dianabol)

شکل دارویی: آمپول، قطره

ترکیب: ۱۷ - آلفا - متیل - ۱۷ - بتا هیدروکسی - ۱ و ۴ آندروستادین - ۳ - آن که در آمپول ۱۰ میلی گرم در هر میلی لیتر و در قطره ۱ میلی گرم در هر میلی لیتر است.

موارد مصرف: دوره نقاهت طولانی پس از عفونت سخت، کاشکسی، وزن ناکافی، پوکی

استخوان، اطفال و افراد مسن و ضعیف.

مقدار مصرف: اطفال - ۰/۴ میلی گرم به ازای هر کیلوگرم از وزن بدن

بزرگسالان - آغاز درمان با ۱۰ میلی گرم در روز و ادامه آن با ۵ میلی گرم در روز

بسته بندی: نامشخص

کارخانه سازنده: سیبا

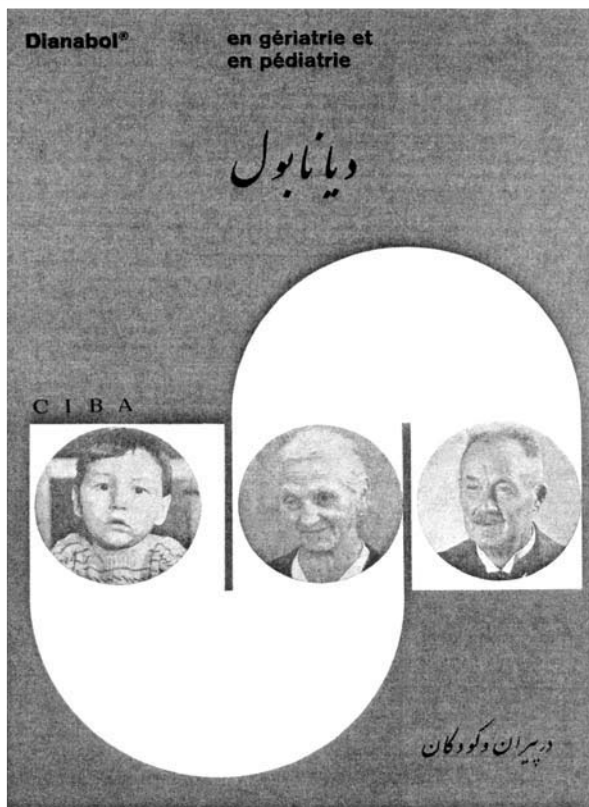
وارد کننده: نامشخص

نکات مورد اشاره در تبلیغ (تصویر

۹): موردی وجود ندارد.

یادداشت: در سال ۱۹۵۳، ورزشکاران تیم روسیه در مسابقات جهانی المپیک از تستوسترون استفاده کردند (دوپینگ) و بسیار موفق بودند. پس از آن جان زیگلر (John Zeigler) دکتری که با تیم وزنه برداری آمریکا کار می کرد، یک

پروژه مشترک را با کارخانه سیبا (CIBA) آغاز

تصویر ۹ - تبلیغ داروی دیانابول

□ داروی پوستی

■ نیکوترم (Nicotherm)

شکل دارویی: پماد

ترکیب: ان هگزیل نیکوتینات

موارد مصرف: تسکین بخش دردهای رماتیسمی،

مفصلی و عضلات، آکروسیانوز، سرمازدگی پوست، آرتريت

مقدار مصرف: به صورت ورقه نازکی بر روی

محل مورد نظر قرار می گیرد، اثر دارو معمولاً ۱۰

دقیقه بعد از مصرف ظاهر می شود.

احتیاط: از تماس دارو با چشمها باید جلوگیری شود.

بسته بندی: پماد ۲/۵ درصد ۲۰ گرمی

کارخانه سازنده: ایبوی (Ebewe)

واردکننده: شرکت فرنودی

نکات مورد اشاره در تبلیغ (تصویر ۱۰):

(۱) دارو وازودیلاتور عروق پوست می باشد.

(۲) مسکن دردهای قفسه صدری در پلورزی است.

(۳) این دارو برای درمان اختلالات وازوموتور

متعاقب فلج اعصاب محیطی به کار می رود.

یادداشت: ان هگزیل نیکوتینات فرآورده ای است

که به صورت موضعی به کار می رود. این دارو باعث

قرمزی در سطح پوست می گردد.

ان هگزیل نیکوتینات هنوز در برخی کشورها برای

آکروسیانوز و سرمازدگی پوستی در فرآورده ای با نام

ترانسواسین (Transvasin) استفاده می شود.

تصویر ۱۰ - تبلیغ داروی نیکوترم